

ภาคผนวก ฉ

สรุปการประชุม Joint Working Group (JWG)
ระหว่างไทย และตุรกี

สรุปการประชุม Joint Working Group (JWG) ระหว่างไทย และตุรกี

ตัวแทนไทยและตัวแทนตุรกีได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับตุรกี (FTA ไทย-ตุรกี) ในลักษณะของ Joint Working Group ทั้งหมด 3 ครั้ง¹ ในวันที่ 13-14 สิงหาคม พ.ศ. 2556 25 มิถุนายน พ.ศ. 2557 และวันที่ 29-30 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ตามลำดับ ในการประชุมครั้งแรกที่ตุรกี ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และเห็นควรในการร่วมกันศึกษาความเป็นไปได้ของ FTA ไทย-ตุรกี การประชุมครั้งที่ 2 ได้จัดขึ้นที่ไทย โดยทั้งสองฝ่ายได้เสนอผลการศึกษาที่ทำร่วมกัน และได้ผลที่ได้สนับสนุนการทำ FTA ไทย-ตุรกี ที่จะเกิดผลประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย และฝ่ายไทยได้ขอให้ทางตุรกีช่วยอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องของอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-tariff barriers) ของตุรกี การประชุมครั้งที่ 3 จัดขึ้นที่ตุรกีโดยมีทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนข้อมูล และดูความเป็นไปได้ของกรอบการเจรจา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ฝ่ายตุรกี

ความคาดหวังของตุรกีคือการเริ่มเจรจา FTA กับไทยในเดือนมกราคม พ.ศ. 2558 โดยต้องการทราบเวลาที่แน่ชัดสำหรับการเริ่มเจรจา FTA รวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการเจรจา กรอบการเจรจาให้ยึดเอา FTA ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปเป็นตัวบท คณะประชุมของตุรกีประกอบด้วยฝ่าย EU Affair ซึ่งมี Emer Orhan เป็นหัวหน้าคณะฯ นอกจากนี้ยังมีฝ่ายส่งออก นำเข้า และการวิจัย เข้าร่วมด้วย

สำหรับขั้นตอนการเจรจา FTA กระทรวงเศรษฐกิจของตุรกีมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่จำเป็นต้องสอบถามสมาคมธุรกิจต่างๆ สำหรับกลยุทธ์ในการเจรจา FTA นั้น ฝ่ายตุรกีมีความชัดเจนที่จะปกป้องสินค้าเกษตร ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมอยู่ความสนใจ ระยะเวลาที่ต้องการสำหรับการเจรจาคือประมาณ 6 เดือนถึง 1 ปี วัตถุประสงค์หลักของการเจรจา FTA คือ เพื่อสนับสนุนการค้าระหว่างกัน ไม่มีนัยยะทางการเมือง สำหรับข้อมูลทั่วไปเรื่อง FTA ของตุรกี พบว่าตุรกีมีแผนที่จะทำ FTA กับหลายประเทศ เช่น แอลจีเรีย อินเดีย เวียดนาม แคนาดา และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ส่วนประเทศที่ตุรกีกำลังเจรจาอยู่ เช่น กลุ่ม GCC ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และยูเครน เป็นต้น ทั้งนี้ ได้สรุปการเจรจาเป็นที่เรียบร้อยแล้วกับมาเลเซียและเกาหลีใต้

ในการเจรจา FTA กับไทย ตุรกีไม่ได้ให้ความสำคัญมากนักกับปัญหาทางการเมืองของไทย

ฝ่ายไทย

คณะทำงานของไทยมีการแสดงข้อมูลให้เห็นว่าไทยกำลังเจรจา FTA กับหลายประเทศเช่นกัน เช่น ตุรกี ปากีสถาน และ ASEAN+6 เป็นต้น ทั้งนี้ มีแผนที่จะเจรจาในเรื่องของบริการและการลงทุนกับ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และจีนและมีการกล่าวถึงสถานการณ์ล่าสุดกับการเจรจา FTA กับสหภาพยุโรปว่า ได้ประชุมร่วมกันทั้งหมด 4 ครั้ง มีการจัดตั้งคณะทำงานทั้งหมด 14 ชุด ครอบคลุมการค้าในสินค้า บริการ การลงทุน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ สำหรับรายละเอียดการลดภาษีในกรอบเจรจาไทย-สหภาพยุโรป คือ ฝ่ายไทยลดภาษีจำนวนร้อยละ 90 ของจำนวนสินค้าทั้งหมด (Tariff lines) ไม่มีการกำหนดสินค้าที่ไม่รวมอยู่ในความตกลง (Exclusion list) ทั้งนี้ มีการแบ่งระยะของกรอบการลดภาษีออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบปกติ (ลดภาษีจนเหลือร้อยละ 0 ภายใน 7-10 ปี) และแบบอ่อนไหว (sensitive list) ซึ่งอาจจะลดภาษีแต่ไม่ถึงกับ

¹ ในการประชุมครั้งที่ 3 ได้เปลี่ยนจากการประชุม Joint Working Group ครั้งที่ 3 และให้เรียกเป็น Technical Meeting ครั้งที่ 2 แทน

ลดทั้งหมด สำหรับฝ่ายสหภาพยุโรป มีการลดภาษีจำนวนร้อยละ 95 ของจำนวนสินค้าทั้งหมด ในด้านกฎถิ่นกำเนิดสินค้า มีการอนุญาตให้ใช้รูปแบบสะสมสินค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการสะสมสินค้าในระดับ ASEAN-EU

นอกจากนั้น ฝ่ายไทยยังได้มีการพูดถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยระบุว่าไทยมีนโยบายเศรษฐกิจชุดใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของไทย มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและมีการทบทวนนโยบายส่งเสริมการลงทุน รวมไปถึงการมุ่งลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาระบบจัดเก็บภาษี สำหรับขั้นตอนในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีของไทย ประกอบด้วย การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงฯ การอนุมัติจาก ครม. การแต่งตั้งคณะเจรจา การเข้าสู่ขั้นตอนการเจรจา

สำหรับกลยุทธ์ในการจัดทำ FTA ระหว่างไทยกับตุรกี ฝ่ายไทยต้องการเจรจาเฉพาะการค้าในสินค้าก่อนเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับฝ่ายตุรกีเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ฝ่ายตุรกีค่อนข้างสับสนกับการทำงานของฝ่ายไทย เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงคณะผู้ทำงานและมีความไม่แน่นอนในกลยุทธ์การเจรจา FTA ทั้งนี้ ฝ่ายตุรกีมีการระบุถึงความเป็นไปได้ในการเจรจาในด้านการลงทุนหลังมีการเปิดเสรีในสินค้าเรียบร้อยแล้ว ด้านกลยุทธ์การค้าในสินค้า ฝ่ายไทยต้องการเจรจาสินค้าในระดับ 6 หลัก ระยะเวลาของการลดภาษีอยู่ในช่วง 10 ปี ทั้งนี้ เชื่อว่า FTA จะสามารถสนับสนุนภาคเกษตรของไทยได้ สำหรับฝ่ายตุรกี ต้องการพิจารณารูปแบบของการค้าระหว่างกันโดยเรียกร้องให้ไทยลดข้อกีดกันต่างๆ ลง และสนับสนุนให้เจรจา FTA ภายใต้กรอบไทย-สหภาพยุโรป ทั้งนี้ ได้เน้นย้ำว่าสินค้าเกษตรเป็นสินค้าอ่อนไหว เช่น นม เนื้อสัตว์ สัตว์มีชีวิต แต่อาจจะเจรจาได้ในสินค้าสำเร็จรูป เป็นต้น

ในเรื่องกฎถิ่นกำเนิดสินค้า มีความต้องการใช้กฎการสะสม (Bilateral cumulation) ในเรื่องมาตรการทางศุลกากร ฝ่ายไทยมีความกังวลเรื่องการระบุที่มาของสินค้า (Country of origin) ขณะที่ฝ่ายตุรกียังไม่ต้องการที่จะลงรายละเอียดในขณะนี้ สำหรับประเด็นเรื่อง SPS TBT และมาตรการเยียวยาให้ปฏิบัติตาม WTO ในประเด็นการร่วมมือทางเศรษฐกิจ ฝ่ายตุรกีไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เท่าใดนัก